

Úvodník

Milé čtenářky, milí čtenáři e-Věstníku, hned po tříkrálovém čísle, v němž jsme informovali o nadcházejících akcích, posíláme číslo další, jaksi speciální. Je

míněno jako jakési shrnutí argumentů a podpora pro ty, kteří by chtěli ve věci Plemenářského zákona oslovit jimi volené senátory.

Z oboru

Ještě k Plemenářskému zákonu

Jistě Vám neunikly bouřlivé debaty okolo tichého podsmu do návrhu novely t. zv. Plemenářského zákona, který spáchal kdosi, kdo tvrdil, že zastupuje ČSV, z. s., a zainteresoval jednoho z poslanců dolní sněmovny, Ing. P. Čiháka, aby vložil do návrhu zákona větu o tom, že:

K plemenitbě včel mohou být využívána pouze plemenná včelstva nebo sperma včely medonosné kraňské.

Citujme ze zdůvodnění návrhu pana poslance, jenž svůj návrh po protestech části včelařské veřejnosti stáhl a dnes se k němu jaksi nezná:

„... Navrhuje se:

do § 20 odst. (4) za větu ‚K plemenitbě včel se používá přirozená plemenitba nebo inseminace včelích matek‘ vložit větu:

‚K plemenitbě včel mohou být využívána pouze plemenná včelstva nebo sperma včely medonosné kraňské.‘

O situaci a postupu kauzy i o krocích PSNV-CZ, z. s., a Spolku chovatelů včely tmavé jsme podrobněji informovali členy PSNV ve Věstníku č. 17/2016.

Výsledek: pan poslanec sice návrh po protestech části včelařské veřejnosti stáhl, leč tato věta zůstala „skryta“ ještě v usnesení Zemědělského výboru PSP, o němž se ve sněmovně hlasovalo systémem en bloc (celý balík, bez možnosti změn), tudíž byl návrh drtivou většinou poslanců schválen...

Jedna pikantnost: kdo máte doma Včelařství 1/2017, na s. 2 – 3 najdete obsáhlou fotoreportáž z tzv. Medového večera v PSP, případ klasického politického lobbingu, který předcházela schválení návrhu zákona poslancekou sněmovnou...

Současný stav

Nyní je návrh zákona v Senátu ČR. Jeho Výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu, kde se návrh bude projednávat, se sejde 11. 1.; 18. 1. se pak vše dostane na plénum. Zjevně tedy to vše má 2 zásadní fáze. První fáze je jednání Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu ČR. Tu je přislíbeno pětiminutové vystoupení 1. místopředsedy PSNV-CZ, z. s., který má i pověření k zastupování Asociace soukromých zemědělců. A druhá fáze je jednání na plénu senátu, kdy se bude

projednat to, co vzejde či vzešlo z jednání uvedeného výboru.

Nějakou dobu probíhaly diskuse, co dál. Samozřejmě v tom smyslu, že tuhle věc nevzdáme. PSNV-CZ, z. s., vždy byla sdružením, které podporovalo diversitu, ať už se to týkalo, názorů, konceptů, plemen včel i krajiny a pastvy pro včely etc. Protože se řada našich členů nabízela, že osloví své senátory a pokusí se jim problematiku vysvětlit (je totiž zjevné, že lobby ČSV, z. s., je velmi silná a že značná část volených zástupců se v tak subtilní problematice neorientuje natolik, aby zachytili podstatu této skryté přípravy cest k dotačním zdrojům a chovatelským monopolům.

Pracovní skupina, která se tématem již více než měsíc zabývá, se rozhodla jednak informovat některé senátory podrobněji o situaci, jednak nabídnout i ostatním jakési

shrnutí základních bodů, pokud by oni sami chtěli v této věci navázat kontakt se svými zástupci v senátu. A to formou dopisu.

Tato verze je míněna především pro členy Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu ČR (pro [tyto senátory](#)). Nic ale nebrání oslovit i další senátory.

Podle situace po jednání výboru je pak ještě ve hře modifikace tohoto textu pro jednání pléna 18. 1.

Rozhodnuto bylo text uveřejnit zde ve Věstníku, ale také v textové podobě (umožňující stažení) v příslušném vláknu na interním fóru PSNV-CZ, z. s., (pro registraci na IF, pokud ještě nejste zaregistrováni, kontaktujte kolegu jednatele Michala Kabáta jednatel@psnv.cz).

*redakce za spolupráce rady PSNV-CZ,
V. Švantnera, J. Přesličky a d.*

Text dopisu

Vážené senátorky, vážení senátoři,

touto cestou se na vás dovoluji obrátit s reakcí na právě projednávanou novelu tzv. plemenářského zákona (zákona č. 154/2000 Sb., v platném znění), tj. senátní tisk č. 35.

Jako praktikující včelař mám tyto zásadní připomínky:

1. navrhovaný text je dílem buď jednotlivců či lobbistické skupiny, nebyl projednán v rámci širší chovatelské základny, nebyly o něm informovány včelařské spolky (jak v rovině ústřední, tak v nejširší členské základně), není znám profesionálním včelařům, akademické obci a jiným orgánům státní správy (např. Ministerstvo životního prostředí);
2. navrhovaný text je v rozporu s ústavním pořádkem ČR, komunitárním právem EU a mezinárodními smlouvami, kterými je ČR vázána:
 - porušení čl. 11, čl. 26 a čl. 35 LZPS
 - články 26 a 28 až 37 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU)
 - Úmluva o biologické rozmanitosti (Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 134/1999 Sb.), v budoucnu tzv. Nagojský protokol
3. avizovaná bodavost, která je neustále podsouvána některými členy ČSV, z. s., je tradiční demagogický argument, který však nemá oporu v reálném světě. Opakované odkazy na zkušenosti staré cca půl století jsou irelevantní. Zvýšená agresivita se běžně vyskytuje i u včelstev kraňského plemene a je evidentně častým předmětem sousedských sporů.

Převážně se jedná o chybu chovatele, nikoliv chovného zvířete. Zodpovědný chovatel může sám kdykoliv přispět k selekci vhodných vlastností svých včel, ať už vyřazováním chovatelsky nevhodných zvířat z chovu, tak zakoupením matek s vhodnými vlastnostmi z vyšších šlechtitelských chovů. Populaci včely medonosné kraňské zjevně ohrožuje více chovatelská nedbalost českých včelařů než případný ojedinělý import matek ze zahraničí a chov reliktních populací původního plemene v oblastech s nízkým zavčelením (typicky oblast Šumavy).

Neseriózní články šířené včelařským tiskem v poslední době účelově vyvolávají paniku včelařské veřejnosti domněnkami o agresivitě (resp. bodavosti) kříženců. Jak je ale popsáno výše, během šíření kraňského plemene na našem území v minulosti docházelo zcela běžně k bastardizaci. Dochází k ní i nyní, minimálně v pohraničních oblastech. Na druhou stranu nic nenasvědčuje tomu, resp. nebylo prokázáno, že by včely z těchto oblastí byly agresivnější. Agresivnější včely nenacházíme ani v zemích, kde je povoleno chovat více plemen včel (Velká Británie, Německo, Švýcarsko, Polsko). Hybridní zóny naopak vznikají i zcela přirozeně, v místech, kde se areály výskytu jednotlivých plemen setkávají. Ani v těchto hybridních zónách nebylo prokázáno, že by zde chované včely byly více agresivní. Neseriózní články někdy argumentují dobovou literaturou, která údajně uvádí, že kříženci včely medonosné tmavé a kraňské se vyznačují zvýšenou bodavostí. V době, kdy byla tato literatura publikována, ovšem nebyly k dispozici genetické metody, takže nelze s jistotou tvrdit, že se v uvedených případech skutečně jednalo o křížence uvedených plemen. Vzhledem k počtu v minulosti importovaných plemen se klidně mohlo jednat o zcela jiné křížence nebo vůbec o křížence nemuselo jít. Současné každodenní zkušenosti naopak nasvědčují tomu, že bastardizace se zvýšením agresivity ruku v ruce nekráčí.

4. S ohledem na stávající znění ustanovení § 20 odst. 4 citovaného zákona, kdy k plemenitbě včel je užita jak přirozená plemenitba, tak inseminace, je omezení plemenného standardu pouze na AMC neproveditelné v režimu přirozené plemenitby, kdy se panušky (neoplozené včelí matky) páří s trubci na trubčích stanovištích bez možnosti ovlivnění chovatelem. Navrhované znění by fakticky vyloučilo přirozenou plemenitbu jako způsob plemenitby včel. Obratem by muselo dojít ke kolapsu plemenářské práce v rámci ČR, neboť počet inseminovaných matek z vyšších chovů je značně nižší, než počet matek přirozeně spářených. Je zjevné, že navrhovaný text novely je v podmínkách ČR neuskutečnitelný.
5. Podstata problému tkví v tom, že takovéto uzákonění je neuchopitelné a neproveditelné. Oficiální standard včely medonosné kraňské neexistuje, není popsán v zákonném, ani podzákonném předpisu.

Pro shora uvedené vás žádám o podpoření zamítavého stanoviska ke sněmovnímu pozměňovacímu návrhu tak, aby se tento nestal součástí právního řádu ČR.

Děkuji